

novim velikim in čednim šolskim poslopjem; kar je vrle župljane močno radi plačila zbolelo. Vendar sedaj je vse pozabljeno, da bi se le ondi nadepolna mladost tudi vzgajala v versko-narodnem duhu! Tudi dekanjsko gospodarsko poslopje se je novo postavilo, kar je tudi bila potreba in bodo župljani radi pozabili one stroške. Tu in tam so še župljani večakaj storili, česar ne morem omenjati; a na nekaj moram čitatelje opozoriti.

V našem ličnem trgu, kjer še najdemo tudi nekaj gorečih Slovencev in slovenskih napisov, stoji mej župniščem in šolo starodavna in mnogo obiskovana župna in dekanjska cerkev, v gotskem zlogu zidana in posvečena sv. Lenartu, katerega Slovenci zelo častijo in na pomoč kličejo o živinskih boleznih.

Počasoma se je ta cerkev popravljala, in pri tem je gotika po nevednosti delavcev mnogo trpela, kar sedaj zares močno obžalujemo. Temu bi radi sedanji vlč. g. dekan v okom prišli. Ne samo, da so že mnogo storili pri tej cerkvi, recimo, da so jo zunaj dali lepo osnažiti, nameravajo sedaj tudi cerkev popraviti v gotičnem slogu. V to svrhu so ustanovili »Cerkveno družbo« pri Sv. Lenartu, katero je dovolil preč. kn. šk. lavantinski ordinarijat dne 6. nov. 1894; a društvena pravila je potrdila c. kr. namestnija v Gradcu dne 15. nov. istega leta pod št. 31.889.

Namen družbi je, da se nabira potrebni denar, s katerim se bo ta cerkev znotraj dostojno v gotičnem slogu prenovila in olepšala. Družba šteje ude in dobrotnike. Udje plačujejo na leto vsaj po jedno krono, a dobrotniki, kolikor jim drago. Za žive ude in dobrotnike se daruje vsako leto ena sv. maša; jednako za mrtve, dokler družba obstoji. Zatorej si s tem lahko vsak, ki bo kak dar poslal, tudi naloži nekaj v hranilnico za — večno življenje.

Nekaj se je v ta namen že nabralo, katerim dobrotnikom naj mili Bog stoterno poverne; a med vrsto teh še pogrešamo mnoge, katere lepo prosimo, da položijo na žrtvenik krščanske ljubezni dar, ker Bog, Marija in sv. Lenart bodo gotovo obilno poplačali.

Kdor bi se torej z menoj strinjal in z besedami psalmista: »Gospod, ljubim lepoto tvoje hiše, in kraj, kjer prebiva veličastvo tvoje«, naj pošlje kak prispevek vlč. g. Jožefu Jurčič-u, župniku in dekanu k Sv. Lenartu v Slov. goricah, kateri bodo vsak najmanjši dar blagodušno sprejeli in potem zneske v letnem poročilu objavili.

A. V—j.

Gospodarske stvari.

Jabolčnik.

Kadar se skisa sočna tekočina, ki je v jabolkih, nastane nova tekočina, ki služi kot pijača in je vsem znana pod imenom jabolčnik, po nekaterih krajih jabolčnica. Navadno se misli, da je jabolčnik povsem različen od mošta ali maščine, ki se spremeni v pravo vino. Temu ni tako. Mošt je sok, ki se še ni skisal, ki ima v sebi še dokaj sladkorja; spremeni pa se v vino po kisanju in ko zamenja sladkor z alkoholom. Ne poznamo sicer moža, ki je prvi delal pijačo iz jabolka, a hvaležno moramo priznati, da je pravo zadel. Kadar je za sadje dobra letina, se prav lahko iz jabolka manjše vrednosti in kratke trpežnosti napravi pijača, ki se brez težave ohrani več let. Jabolčnik pa še povrh tega nadomestuje druge pijače, n. pr. vino, pivo in žganje. Kdor ima in vživa na pravi način pripravljen jabolčnik in ga tudi prav rabi, mora pripoznati, da je imel dr. Lukas prav, ko je primerjal vino z našo pijačo, rekoč:

Žlahtno vince s svojim ognjem razvedri

Pač vsacega sree;

Jabolčnica kmetovalcu moč deli,

Da rad na delo gre.

Več ko spiš vna, slabše vpliva na tvoje telesno stanje, ker preveč vznemirja kri; po pivu pa postane kri preveč mirna, nekako mrtva in nemarna; žganje pa celo vniči živce, ker jim vzame pravo moč in ovira delovanje. Pri jabolčniku pa je vse drugače. Ker se nahaja v njem mnogo fosfornih solij, deluje prav ugodno na možgane in ker ima v sebi precej sadovnih kislin, dela vse truplo nekako živahno in svežo. Na ta način popravlja torej jabolčnik škodo, katero povzročujejo druge pijače. Zaradi tega je že iz zdravilstvenega ozira želeti, da bi se te pijače bolj poprijeli ali se je vsaj tako nekako prezirljivo ne branili, kakor do sedaj. K temu še pristopijo gospodarstveni premisleki, kar vsakdo prav lahko uvidi.

Številke kažejo neovrgljivo in brez usmiljenja, da je v bolnišnicah, norišnicah in kaznilnicah večina bolnikov, hudodelnikov in zločincev, ki je začela svojo nesrečno, stransko pot z žganjem, preveč ga pije! Saj za vinom pride kaj rado žganje na vrsto, posebno kadar zmanjka cvenka; za žganje zadostuje že kak drobiž, ker je bolj omamljivo ter ga ni treba toliko kakor vina. Pomagati se tu da le s tem, da se nadomesti nesrečno žganje z neškodljivo, zdravo pijačo, ki pa mora biti po ceni, da pride delavec in priprost človek tudi do nje. Na Virtemberskem je že postal jabolčnik takorekoč narodna, vsakdanja pijača. In pomagalo je; slabi učinki žganja so zginili, prikazali se pa dobri vsled vredne in zdrave pijače. Hvala Bogu, že tudi v naših krajih so prišli kmetje in delavci tu pa tam do spoznanja, da jabolčnik hladi žejo, oživlja trudno telo in daje tudi dovolj moči k delu. Kdor to spozna, je zadovoljen s to pijačo ter ne pogreša težko druge. Seveda od kraja že pozna razloček. Za domačo rabo služi prav dobro tudi hrušovec; za pošiljatev in hranitev za delj časa pa je boljši jabolčnik.

(Konec prih.)

Sejmovi. Dne 1. marcija na Planini, v Marenbergu (za konje) in v Mariboru (tudi za konje). Dne 2. marcija na Vranskem in v Radgoni. Dne 3. marcija v Oplotnici, Lučanah in Račah (tudi za konje). Dne 4. marcija na Bregu pri Ptuj (za svinje). Dne 5. marcija na Spodnji Polskavi (za svinje).

Dopisi.

Iz Kozjega. (Za »družbo sv. Mohorja«.) Ljubljenec Gospodov, sv. apostol in evangelist Janez je bil zamaknjen v nebo in je slišal velikansko število za nebesa zaznamovanih. V svojem »Skriv. razodenju« tako-le piše: »In sem slišal število zaznamovanih; sto štiri in štirideset tisoč je bilo zaznamovanih iz vseh rodov Izraelovih otrok... In so vpili z velikim glasom glasom rekoč: »Čast Bogu našemu, ki sedi na sedežu in Jag-njetu.« (Skriv. raz. 7, 4. 10.) Te prikazni sem se domislil, pregledujoč in prebirajoč letošnji »Koledar družbe sv. Mohorja.« Sv. Janez je slišal 144 tisoč zaznamovanih, v »Koledarju družbe sv. Mohorja« jih je pa bilo zaznamovanih lani ravno polovica manj, letos pa že tisoč več. Je-li pa to lepo število Mohorjanov tudi za nebesa zaznamovanih? Vsekakor! Če se bodo le vestno držali nauk, katere jim podaja družba. Sv. Janez je slišal število zaznamovanih iz vseh rodov Izraelovih otrok. Le-tu pri naši družbi so zaznamovani udje iz vseh slovanskih rodov: Slovenci, Čehi, Poljaki, Rusi, Srbi, Hr-